

มองคติชน เห็นตัวตน ชาติพันธุ์

สารบัญ

คำนำ	4
จากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)	
คำนำ	6
จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)	
ด้อยแถลงจากบรรณาธิการ	8
บทนำ : มองคติชนเห็นชาติพันธุ์	13
ศิราพร ณ ถลาง	
งานปอยไทใหญ่ : “เวที” แห่งการนำเสนอ	21
อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของชาวไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่	
ศิราพร ณ ถลาง และ สุพิน ฤทธิไพบัญญา	
ทานมหาปาง : พิธีกรรมบอกตัวตนของคนไทลื้อพลัดถิ่น	71
หมู่บ้านร่มโพธิ์ทอง ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย	
วกุล มิตรพระพันธ์	

ประเพณีตั้งธัมม์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทที่วัดผาแตก ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จตุพร เพชรบูรณ์	99
เทศกาลตามประเพณีจีนในย่านเยาวราช : พื้นที่เพื่อการนำเสนออัตลักษณ์เชิงซ้อนทางวัฒนธรรม ความเป็นจีนในบริบทการท่องเที่ยว นรุตม์ คุปต์ธนไพโรจน์	143
บทสังเคราะห์ : มองชาติพันธุ์ผ่านคติชน ศิวพร ณ กลาง	179
ภาคผนวก : ชุดโครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. เรื่อง “คติชนสร้างสรรค์”: พลวัตและการนำคติชนไปใช้ในสังคมไทยร่วมสมัย	235
แนะนำผู้เขียน	243

๑๑

หนังสือ “มองคติชนเห็นตัวตนชาติพันธุ์” เป็นหนังสือรวมบทความวิจัย
4 เรื่องที่ศึกษาการแสดงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของ
ชาวไทใหญ่ ไทลื้อ ไทจีน ในเชียงใหม่และเชียงราย
และการแสดงอัตลักษณ์ของ คนไทยเชื้อสายจีนย่านเยาวราช
ผ่านบริบทของ เทศกาลงานประเพณี และผ่านคติชนอีกหลายประเภท
เช่น เรื่องเล่า การละเล่น การแสดง อาหาร ผ้าทอ ชุดประจำชาติพันธุ์
ทั้งนี้บทความทั้ง 4 เรื่องนี้ศึกษาการแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในบริบท
นอกมาตุภูมิ ซึ่งคือประเทศไทย นอกจากนี้ในหนังสือนี้ยังมีบทอภิปราย
ที่ชี้ให้เห็นบทบาทคติชนของชาติพันธุ์ในบริบท
การท่องเที่ยวไทยและในสื่อไร้พรมแดนในปัจจุบัน

”

๘๘

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
เลขที่ 20 ด.บรมราชชนนี ตำบลคัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ : 0-2880-9429 โทรสาร : 0-2880-9332 www.sac.or.th

หมวดวัฒนธรรมสมัยนิยม

ISBN 978-616-7154-35-0

MLT 081

เอกสารวิชาการลำดับที่ 110